

<https://printo.it/pediatric-rheumatology/BG/intro>

Васкулитът

Версия на 2016

1. КАКВО Е ВАСКУЛИТ?

1.1 Какво е това?

Васкулитът е възпаление на стените на кръвоносните съдове. Васкулитите включват широка група от заболявания. Терминът "първичен" означава, че кръвоносният съд е основна мишена на заболяването без друго подлежащо състояние. Класификацията на васкулитите зависи главно от размера и вида на участващите кръвоносни съдове. Има много форми на васкулит, вариращи от леки до потенциално животозастрашаващи. Терминът "редки" се отнася до факта, че тази група болести е много рядка в детството.

1.2 Колко често се среща?

Някои от острите първични васкулити са често срещани педиатрични заболявания (например пурпурата на Henoch-Schönlein и болестта на Kawasaki), докато другите описани по-долу са редки и тяхната честота не е известна. Понякога родителите изобщо не са чували термина "васкулит" преди детето да бъде диагностицирано. Пурпурата на Henoch-Schönlein и болестта на Kawasaki са описани в отделни секции.

1.3 Какви са причините за заболяването? Наследствено ли е? Заразно ли е? Може ли да бъде предотвратено?

Първичните васкулити обикновено нямат фамилност. В повечето случаи пациентът е единственият, засегнат в семейството, и е много малко вероятно братята и сестрите да се разболеят от

същата болест. Най-вероятно комбинацията от различни фактори играе роля като причина за болестта. Смята се, че за развитието на болестта може да имат значение различни гени, инфекции (отключващи фактори) и фактори на околната среда. Тези заболявания не са инфекциозни и не могат да бъдат предотвратени или излекувани, но те се контролират, което означава, че болестта не е активна и признаците и симптомите преминават. Това състояние се нарича "ремисия".

1.4 Какво се случва с кръвоносните съдове при васкулит?

Стената на кръвоносните съдове е атакувана от имунната система на организма, което води до оток и структурна увреда. Кръвният ток се нарушава и във възпалените съдове може да се образуват кръвни съсиреци. Заедно с отока на съдовите стени, този ефект може да допринесе за стесняване на кръвоносните съдове или запушване.

Възпалителните клетки от кръвния ток се натрупват в стената на съда, причинявайки допълнително увреждане на съда и на околните тъкани. Това може да се види в материал от тъканна биопсия.

Самата стена на съда става по-"пропусклива", позволявайки течността от кръвоносните съдове да навлезе в околните тъкани и да причини оток. Тези ефекти предизвикват различни видове обриви и промени по кожата, наблюдавани при тази група от заболявания.

Намаленото кръвоснабдяване от стеснените или блокирани съдове или по-рядко разкъсването на стената на кръвоносните съдове с кървене уврежда тъканите. Засягането на съдовете, кръвоснабдяващи жизненоважни органи като мозъка, бъбреците, белите дробове или сърцето, може да доведе до много сериозно състояние. Разпространеният (системен) васкулит обикновено се съпровожда от мощно отделяне на възпалителни молекули, причинявайки общи симптоми като треска, неразположение, както и абнормни лабораторни тестове за възпаление: скорост на утаяване на еритроцитите (ESR) и С-реактивен протеин (CRP). Аномалиите във формата на съда при по-големите артерии могат да бъдат открити чрез ангиография (рентгенологично изследване, което ни позволява да виждаме кръвоносните съдове).

